

IZHAJA VSAK DAN

Čudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šteje se prodajajo po 3 avd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Poštojini, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 avd. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskalnica Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 20.

Poštno-hranilnični račun šteje 841-652. TELEFON št. 11-57.

Sijajna zmaga na vsej črti.

Ni ga že bilo kmalu tako vročega, tako ljutega volilnega boja, kakor je bil včerajšnji in to posebno v II. okoličanskem volilnem okraju, na katerega je nemško-laška kamora navallila z vsemi svojimi silami. Ni ga bilo sredstva, ki bi ne bilo dobrodošlo kamorazem, samo da bi iztrgali iz naših rok naš Sv. Ivan in Rocol, da bi se ugnedila tamkaj na naših slovenskih tleh ona lopovska kamoraška gamad in golad, ki že desetletja zastuplja Trst s svojo vnebokričevo korupcijo. Kupovali so glasove, trkali volilne legitimacije, plačevali volilcem, da ne bi šli voliti, sleparili so na vse mogoče načine, toda ves njihov ogromni trud, vse one velikanske svote — govorilo se o 50.000 K — ki so jih potrosili v svoje sleparske namene, vse to je bilo zastoj; njihov silni napad je naletel na še silnejši odpor naših vrlih, zavednih okoličanskih volilcev, in zmaga je bila na vsej črti naša. Zmaga, sijajna zmaga!

Ce preudarimo, v kak veliki meri se je tekoma zadnjih štiri let razširilo mesto v spodnjo okolico, če pomislimo, koliko novih hiš je zrastle zlasti pri Sv. Ivanu in v Rocolu in to marsikatera prav z namenom, da se pomnoži število kamoraških volilcev, če upoštevamo, da je imela kamora na razpolago vsa, prav vsa sredstva, suknjo in škarje, in da je šlo proti nam vse, Lahli, Nemci, in socialni demokrati: potem smemo reči z vso upravičenostjo, da je to najlepša zmaga, ki smo jo izvojevali nad združenimi našimi sovražniki odkar se je boj Slovenstva proti italijanstvu na Tržaškem.

Slava našim zavednim, našim vrlim okoličanskim volilcem, ki so na tako junaški način obvarovali sebi in svojem narodu svoja sveta slovenska domovinska tla, slava vsem našim borilcem za našega rodu in jezika sveta prava, ki se niso ustrašili silnega navalava sovražnikovega, temveč so, kakor naši bratje tam doli na jugoslovanskem Balkanu, združili vse svoje moči in pobili v prah ljutega sovraga! Slava in čast pa prav posebej našim dičnim bojnim četam lonjskim, svetoivanskim, kolonjskim in rocolskim, ki so se kakor levinja, ki brani svoje mladice pred bližajočim se sovražnikom, neustrašeno postavili v bran najljutejšemu navalu združenih nasprotnikov in ga odbile tako sijajno, da se jim mora diviti ves slovenski svet. Tu se je pokazalo zopet enkrat, kaj zamore prava ljubezen do naroda, do kakih uspehov vodi navdušenje za resnico in pravico, kaj more doseči strogo disciplinirana, sama v sebi edina, le za enim skupnim vzvišenim ciljem, koristi naroda in domovine, stremeča narodna armada!

Sijalen uspeh, veličastna zmaga na vsej črti je ovenčala naše volilno delo, ki je zahtevalo ogromnih žrtv, ki pa so vse pozabljene sedaj, ko moremo po končanem delu slaviti svoje zmagovalstvo, katero pa nam bodi obenem tudi vzpodbuda k nadaljnjemu resnemu delu, da si za vso bodočo zastigurno neomajno posest naše slovenske okolice. Pritisk z nasprotniške strani bo čimdalje tem hujši, a zato mora biti tudi naš odpor tem bolj organiziran in tem silnejši. To bodi svrha našemu bodočemu delu.

V enakem številu, kakor je bila doslej, stopa naša slovenska delegacija v novi mestni občinski svet. Čaka je ogromno in težavno delo, a prepričani smo, da bodo možje, ki jih je postavilo zaupanje ljudstva na ta odlična a zato tudi tem odgovornejša mesta, storili v polni meri svojo dolžnost. Med njimi je več starih izkušenih naših prvoboriteljev, katerim bodo zvesto stale ob strani nove moči, ki prvičkrat vstopajo v mestno svetovalnico, in tako smemo pričakovati, da bodo naša delegacija prav tako, kakor so jo kot kandidate v volilni, tudi v naporni in velikih žrtv zahtevajoči borbi v mestnem svetu spremljali najboljši uspehi. V to ime še enkrat slava našim vrlim volilcem, ki so tako sijajno izpolnili svojo dolžnost, naši novovoljeni delegaciji v mestnem občinskem svetu pa pogumno in neustrašeno na delo za razvoj in napredek našega naroda na naših domovinskih tržaških tleh!

V sledečem naj podamo

izid

volitev v I. okoličanskem volilnem razredu.

I. volilni okraj:

Vpisanih je bilo 572 volilcev, od katerih jih je volilo 523, torej 91.4%. Neveljavni glasovniki ste bili dve, praznih pa 24, veljavni glasov 497. Dobili pa so:

slovenska kandidata:

Sancin 300 glasov,
dr. Wilfan 303

laškoliberalna kandidata:

Dobrigna 186 glasov,
Morsani 179 glasov.

Razpršena glasova 2.

II. volilni okraj:

Volilcev je bilo vpisanih 692, glasovalo pa jih je 646, 93.3%. Neveljavna sta bila 2 glasova, 34 glasovnic je bilo belih, veljavni glasov 610, razpršenih 12.

Volilšče v Rocolu:

Oddanih 247 glasov, 2 neveljavna, 18 praznih glasovnic, veljavni glasov 227.

Slovenska kandidata:

Negode 112 glasov,
dr. Rybář 115

laškoliberalna kandidata:

Dr. Lauro 105 glasov,
Wagner 106

Raznih glasov 6.

Volilšče pri Sv. Ivanu:

Oddanih glasov 399, praznih glasovnic 16, veljavni 383.

Slovenska kandidata:

Negode 203 glasove,
dr. Rybář 204

laškoliberalna kandidata:

Dr. Lauro 171 glasov,
Wagner 173

Razpršenih glasov 6.

Na obeh volilščih so dobili torej:

slovenska kandidata

Negode 315 glasov,
dr. Rybář 319

laškoliberalna kandidata:

Dr. Lauro 276 glasov,
Wagner 279

Razpršenih glasov skupaj 12.

III. volilni okraj.

Oddanih sta bila 702 glasa, 3 so bili neveljavni, 40 glasovnic je bilo belih, veljavni torej 659. Dobili pa so:

Volilšče v Rojanu:

Glasovalo je 397 volilcev, 3 glasovi neveljavni, 26 praznih glasovnic, veljavni 368.

Slovenski kandidati:

Černigoj 219 glasov,
Malalan 219

Renčelj 219
dr. Slavik 223

laški liberalci:

Cumar 133 glasov,
dr. Liebmann 134

dr. Polacco 138
dr. Rusconi 137

Razpršenih glasov 10.

Volilšče v Bazovici:

Oddanih glasov 83, 1 glasovnica prazna, veljavni 82.

Slovenski kandidati:

Černigoj 77 glasov,
Malalan 77

Renčelj 77
dr. Slavik 77

laški liberalci:

Cumar 5 glasov,
dr. Liebmann 5

dr. Polacco 5
dr. Rusconi 5

Volilšče na Opčinah:

Oddanih glasov 64, 1 glasovnica bela, veljavni 63.

Slovenski kandidati:

Černigoj 45 glasov,
Malalan 47

Renčelj 45
dr. Slavik 45

laški liberalci:

Cumar 16 glasov,
dr. Liebmann 16

dr. Polacco 16
dr. Rusconi 16

Volilšče na Proseku:

Oddanih glasov 158, belih glasovnic 12, veljavni glasov 146.

Slovenski kandidati:

Černigoj 105 glasov,
Malalan 108

Renčelj 106
dr. Slavik 109

laški liberalci:

Cumar 38 glasov,
dr. Liebmann 36

dr. Polacco 36 glasov
dr. Rusconi 37

Razpršeni glasovi 4.

V vsem volilnem okraju so dobili:

slovenski kandidati:

Černigoj 446 glasov,
Malalan 451

Renčelj 447
dr. Slavik 454

laški liberalci:

Cumar 192 glasov,
dr. Liebmann 181

dr. Polacco 185
dr. Rusconi 195

Razpršenih glasov je bilo 14.

Če primerjamo ludo letošnjih volitev v I. okoličanskem volilnem razredu z onim v letu 1909, prihajamo do sledečih zaključkov:

Leta 1909. je bilo oddanih v vseh treh okoličanskih okrajih 1360 glasov, od katerih so jih dobili naši kandidati 913, kamoraši pa 305. Letos je bilo oddanih 1871 glasov in so dobili naši kandidati 1076 glasov, kamoraši pa 660. Naši glasovi so torej narastli za 163, kamoraški pa za 355. Absolutni prirastek torej znaša pri nas 17.8%, pri kamoraških pa 118%. Relativno, v razmerju z oddanimi glasovi pa smo mi nazadovali od 67.1% pred štirimi leti na letošnjih 57.5%, torej za 9.6%, dočim je kamora napredovala od 22.3% v letu 1909. na 35.2%, torej za 12.9%. Ta izprememba v razmerju glasov gre na račun razširjenja mesta in priseljevanja italijanskega mestnega prebivalstva v okolico in je vsekakor za nas jako poučen in najresnejši moment k najresnejšemu delu. Vsekakor je na prirastek kamoraških glasov mnogo tudi vplivalo dejstvo, da je kamora letos postavila oficijelne kandidate, česar pred 4 leti ni bilo.

Za posamezne okraje pa imamo zabeležiti sledeče:

V I. okraju je bilo pred štirimi leti slovenskih glasov 271, kamoraških pa 91; letos so bili slovenski 303, kamoraški pa 186. Absolutno smo torej tu napredovali mi za 32 glasov, kamora pa za 95. Relativno smo padli od 70.7% vseh oddanih glasov leta 1909. na 58% letos, torej za 12.7%, dočim so Italijani napredovali od 23.7% v letu 1909. na 35.5% ali za 11.8%.

V II. okraju je bilo leta 1909. naših glasov 205, laškoliberalnih pa 160; letos je bilo slovenskih glasov 319 in smo torej napredovali za 114 glasov laškoliberalnih pa 279 in so torej napredovali za 119 glasov. Relativno smo nazadovali od 53.8% vseh oddanih glasov v letu 1909. na 49.4%, torej za 4.4%, dočim pa je kamora napredovala od 42% v letu 1909. na 43.2%, torej za 1.2%.

V III. okraju je bilo pred 4 leti 437 slovenskih in 114 kamoraških glasov, letos pa 454 naših in 195 kamoraških. Absolutno smo torej napredovali mi za 17 glasov, kamora pa 81. Relativno pa smo nazadovali od 73.3% vseh oddanih glasov v letu 1909. na letošnjih 64.7%, ali za 8.6%, kamora pa je napredovala od 19.1% na 27.7%, ali za 8.6%.

Največji relativni naš nazadek izkazuje torej I. okraj, namreč 12.7%, in prav tako največji relativni kamoraški napredek, t. j. 11.8%. Za njim sledi III. okraj z 8.6%, našega nazadka in končno II. okraj z le 4.4%, našega nazadka in malenkostnim kamoraškim napredkom 1.2%.

Vzrok tej izpremembi smo že navedli zgoraj in je ta naš nazadek popolnoma naraven, z ozirom na razvoj mesta proti periferiji in prav tako neustavljivi. Dosegljiv je pač nekoliko počasnejši tempo, toda ustavititi pa se ta nazadek nikakor ne da, pač pa nadomestiti drugje in to je v mestu. S tem pa je tudi popolnoma natančno začetna pot našega bodočega delovanja.

Vsekakor pa ne pomenja ta nazadek nikakega posebnega zla in nikakor ne more krasiti sijajne zmage, ki smo jo dosegli pri letošnjih volitvah, kajti čim močnejši in čim nevarnejši je sovražnik, tem večjega pomena je tudi zmaga. Zato smo na letošnjo zmago v resnici lahko ponosni.

Izid

volitev v I. mestnem volilnem razredu.

I. volilni okraj:

Vpisanih volilcev 214, oddanih glasovnic 163, 27 praznih, veljavni 141.

Slovenski kandidati:

Cotič 10 glasov
Ivanišević 10

Dr. Slavik 10

laški liberalci:

Gerolnich 127 glasov
Rusconi 122

Venerian 121

Razpršenih glasov 11.

II. volilni okraj.

Vpisanih volilcev 89, oddanih glasov 80, belih glasovnic 7, veljavni 73.

Slovenski kandidati:

Ivanišević 5 glasov

laški liberalci:

Ravasini 67 glasov

En glas oddan za oficijelnega kandidata.

III. volilni okraj.

Vpisanih volilcev 389, oddanih glasov 317, 16 neveljavni, 2 prazni glasovnici, veljavni 299.

Slovenski kandidati:

Mandić 24 glasov
Pinter 22

dr. Rybář 24
dr. Slavik 24

laški liberalci:

Benvenuti 270 glasov
Brocchi 268

Mordo 265
Scampicchio 270

Razpršenih glasov 11.

IV. volilni okraj.

Vpisanih volilcev 328, oddanih glasov 274, praznih glasovnic 18, veljavni 256.

Slovenski kandidati:

Bartelj 15 glasov
dr. Černe 15

Kravos 15
dr. Rybář 17

laški liberalci:

Basilisco 234 glasov
Czory 235

Gasparo 238
Samaia 228

Razpršenih glasov 10.

V. volilni okraj.

Vpisanih volilcev 220, oddanih glasov 187, 1 glasovnica neveljavna, 14 praznih, veljavni 172.

Slovenski kandidati:

Kotnik 9 glasov
dr. Slavik 10

dr. Wilfan 9

laški liberalci:

Comisso 195 glasov
Mayer 153

Peterlin 156

Cerniutz 3, dr. Puecher 1, Pittenti 1, Oliva 1, dr. Senigaglia 1, dr. Rossetti 1.

VI. volilni okraj.

Vpisanih volilcev 79, oddanih glasov 64, prazne glasovnice 3, veljavni 61.

Slovenski kandidati:

dr. Wilfan 14 glasov

laški liberalci:

Miani 45 glasov

Razpršeni glasovi: 1.

Leta 1909. je bilo za slovenske kandidate oddanih v I. okraju 17 glasov, v II. 6, v III. 31, v IV. 24, v V. 22, v VI. 9 glasov, skupaj 109, letos pa je 80 in smo torej v splošnem nazadovali za 29 glasov. Napredovali smo edino le v VI. okraju za 7 glasov. Kamora je napredovala od 706 glasov v letu 1909. na 903 pri letošnjih volitvah, torej za 197 glasov. V razmerju z oddanimi glasovi je bilo leta 1909. slovenskih glasov 11.5 odst. in se je znižalo letos na 7.3 odst., torej za 4.2 odst., dočim pa so kamoraški glasovi narastli od 75.2 odst. v letu 1909. na 82.8 odst., torej za 7.6 odst. Pripomniti je treba, da so l. 1909. imeli Nemci 93 glasov, samostojni laški kandidati dr. Depangher pa 51 glasov. Če odštejemo one nemške glasove od letošnjih kamoraških, bi bilo pravih kamoraških samo 810, ali 74.3 odst. vseh oddanih glasov in je potemtakem kamora v resnici nazadovala za 0.9 odst.

Jugoslovansko uprašanje.

Govoril posl. Spinčić v seji državnega zbora dne 16. junija.

Avtonoma Albanija, to je bil cilj, zaradi katerega ste avstroogrski vladi pridržali absolutizem na Hrvaškem, uvedli izjemno stanje v Bosni in Hercegovini, ste uvedli resnično, če tudi ne formalno izjemno stanje v Dalmaciji, ste poklicali vse naše sinove, tudi najstarejše z 32 leti pod orožjem, jih pridržali do 6, 7 in 8 mesecev pod orožjem (klci čujte! čujte! in jih tudi tedaj niso od-

puštili domov, ko so izšle tozadavne naredbe. (Klici: Čujte! Čujte! Avstroogrski vladi ste tudi zaradi tega cilja — zaradi avtonomne Albanije s Skadrom na čelu, ne pa zaradi interesov Avstro-Ogrske, temveč zaradi Albanije in zaradi Skadra — izvršili tudi zadnje priprave, ste brusili orožje in ste celo kar vem pozitivno vtekli v žepe vojakom lističe, da bi se vedelo, kdo je, ki je padel v vojni, ste nadalje izdali milijone, s e oškodovali trgovino in industrijo za več let, ste uničili več gospodarstev in se niste ustrašili niti izbruhu evropske vojne. Do te vojne hvala bogu ni prišlo, ko je bil predan Skander evropskim velesilam; prestiž Avstro-Ogrske je bil rešen! (Klici: Čujte! Čujte! — Medklici!) Neki veleoficijozni list — mislim, da se tudi more imenovati in se ji tudi more verjeti „Die Information“ — je pisala, da je bil edini uspeh, ki ga je imelo naše ministrstvo zunanjih zadev od balkanskih dogodkov ta, da je rešil prestiž. Ta prestiž — ponavljam to — obstoji v tem, da je bil izveden načrt ustvaritve avtonomne Albanije s Skadrom. S tem pa, z nečim nepoznanim, kar naj bi šele nastalo, s fantomom, za katerega se je vagalo vse, pa je bil v dno srca užaljen eden naših sosedov, Črnagora, in prav tako tudi drugi sosed, Srbija, katere je bila tudi vedno šikanirana z naše strani in kateri se je vedno skušalo škodovati. Take politike jugoslovanski narod ni odobral in je tudi ne odobrava (Pritrjevanje), in njegovi zastopniki tudi ne. Zgodilo se je celo, da sta dva naša tovariša zložila pesmi v proslavo balkanskih narodov, nanureč tovariš dr. Tresić-Pavičić in tovariš Perić, od katerega vendar ne bodejte pričakovali pretravanja. Slavila sta slavo balkanskih narodov ter jim klicala, naj ostanejo tudi po bojih složni. Naše simpatije so bile na strani balkanskih narodov, na strani podjarmljenцев, na strani zatirancev, na strani tistih, ki so se borili za osvoboditev svojih bratov in s katerimi se je naš narod stoletja boril proti Turčiji. Naš narod in mi vsi ne pozabimo nikdar 500letne zgodovine in bojev, ki so jih bili naši predniki pod vodstvom Šubičev-Zrinskih, Frankopanov, Jurišičev, Draškovičev, Erdedov in toliko drugih in s katerimi so se proslavili za vso bodočnost. Te zgodovine naš narod ne pozabi nikdar, kajti sporoča se od roda do roda, živi v tradiciji, živi v pesmih, živi v pripovedkah, v vsem našem bitju.

Jugoslovani in njihovo javno mnenje je obsojalo vladno politiko, toda njihovega glasu ne poslušajo, ne od včeraj ali predvčerajšnjim, temveč že stoletja sem, sploh ne na merodajnih mestih. Najbolj hrvatski možje niso samo v govorih, ne samo v časniških člankih, temveč tudi v brošurah in in knjigah, kakor n. pr. „Hrvatska i istočno pitanje“ pred več stoletji dokazovali, kako bi bila morala naša monarhija, ki je po celem kraljestvu Hrvatskem tudi balkanska država, v reševanju iztočnega vprašanja, v boju proti turški državi igrati glavno vlogo. In ne samo hrvatski politiki in učenci so bili tega mnenja, temveč tudi nemški učenjaki. Pred seboj imamo knjigo „Byzantinische Geschichte“, ki jo je spisal August Fr. Gfrörer in jo iz njegove zapuščine izdal, popopnil in nadaljeval dr. Johannes Baptist Weiss, profesor zgodovine na graškem vseučilišču, II. zvezek I. 1874. Ta knjiga je torej izdana pred 40 leti. Nemški učenjak pripoveduje, kako se je papež Gregor VII. neumorno prizadeval, da bi ojačil Hrvate, kako bi se bila mogla po tej državi na ruševinah grške države že v 12., 13., 14. in 15. stoletju ustanoviti latinska država in kaka nevarnost preti zapadu državi Turčiji. Potem pa nadaljuje:

„Samo 400, samo 300, samo 200 let je, kar so v vseh cerkvah v Srbiji, Dalmaciji, na Ogrskem in Nemškem molili očenaš s pristavkom: o Gospod, reši nas hudega in turške besnosti. Kdo od vseh kristjanskih narodov, ki bivajo med Renom in Črnim morjem, je torej v tej železni dobi storil razmeroma največje usluge zapadu. Vsak, kdor pozna zgodovino, mora odgovoriti: Hrvat. Če bi ga ne bilo, bi bil prapor s polumesecem prodrl tja do Rena. Isti Hrvat je prelival za nemško cesarstvo potoke krvi tedaj, ko je bilo cesarstvo v največji stiski in so njegovi lastni sinovi sramotno odpadli od njega; isti Hrvat je dal gradivo za ono nesmrtno delo princa Evgena, za jez, ki je povodenj turške sile trdno zajezil in povzročil njeno upadanje.“ (Klici: Sedaj je ravno nasprotno!) To je dobro, da gospodje vedo to. V očigled tem dejstvu je treba priznati: Načrte Gregorja VII. je zgodovina naslednjih osmih stoletij temeljito upravičila.

Prav tako jih upraviči tudi prihodnost. Težki oblaki vise nad Turčijo; beseda o „bolnem možu“, ki jo je pred kratkim izgovoril nordijski knez, je po dejstvih, dasi ravno ne z ozirom na namen, neoporečno resnična. S tem pa se zopet vrača vprašanje, kaj naj se zgodi z zapuščino Turkov, isto vprašanje, s katero so se že v času Gregorja bavile prosvetljene glave, le z razliko, da se je tedaj namesto o Turkih govorilo o Bizantincih. V srednjem veku je bil papež, ki je zastopal splošni blagor kristjanstva in s tehtnico pravičnosti in s skrbjo za splošnost izravnaval nasprotujoče si zahteve častihlepnosti narodov med seboj. Take moči nimajo sedaj več sedanji nasledniki Petrovi. Vsaka vladavost misli v zadevi turške ded-

ščine le na svojo posebno korist, in če se to vprašanje reši tako, potem mora nastati zlo. (Pride še.)

Sestanek zaupnikov političnega društva v Pazinu.

Dne 19. t. m. se je vršil v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Pazinu mnogoštevilno obiskan sestanek zaupnikov „Političnega društva“ za Hrvate in Slovence v Istri“ iz pazinskega sodnega okraja.

Na ta sestanek so došli tudi: državni poslanec dr. Matko Laginja, in deželna poslanca dr. Dinko Trinajstić (ob enem predsednik političnega društva) in l. Stihovič, ravnatelj posojilnice v Pullu.

O političnem društvu v obče je govoril predsednik društva, dr. D. Trinajstić, ter je priporočal novo, lažje in složno delo z ozirom na težke dni, v katerih se nahajamo, in na novo agitacijo italijanašev.

Dr. Š. Kurelić je poročal o deželnem političnem položaju ter je v markantnih potezah predložil nečuvno nasilje in kršenje zakonov od strani gospodujoče italijanske stranke ter pohujšljivem postopanju c. k. vlade, ki očito protežira naše Italijane.

O splošnem političnem položaju je govoril dr. M. Laginja. Z jasnimi besedami je opisal vse zlo, ki nastaja nam Slovanom od dualizma, ter je govoril o ujedinenju vseh nas Hrvatov, Srbov in Slovencev v habsburški monarhiji, o naši narodni avtonomiji, kakor edinem jamstvu boljše bodočnosti.

Na koncu je bila soglasno sprejeta resolucija, predložena po gg. I. Prudanu in J. Grašiču.

Resolucija se glasi doslovno:

Zaupniki „Političnega društva“ za Hrvate in Slovence v Istri“ iz pazinskega sodnega okraja na sestanku v Pazinu dne 19. 6. 1913:

1) jemišejo na znanje poročilo državne- ga in deželnih poslancev ter jim izražajo popolno zaupanje,

2) z ozirom na sistematično izvajani in sedaj že uradno napovedani naval tujnstva na naš dom, smatrajo edinstvo in složno delo hrvatskega, slovenskega in srbskega plemena v habsburški monarhiji za neizogiben predpogoj v ohranitev naše ogrožene ekzistence in narodne posesti

3) videč, da je akcija dunajskih in budimpeštanskih odločujočih krogov naperjena v zlomljenje naše odporne narodne moči in popolno podjarmljenje našega naroda tujni- skim interesom in tujim nacionalnim tež- njam, smatrajo, da samo edinstveno, brezobzirno in nestransko nasto- panje naše narodne delegacije v vseh parlamentarnih skupinah more od- kloniti od našega naroda to skrajno namerjeno mu zlo,

4) opozarjajo hrvatske in slovenske po- slance v istrskem deželnem zboru, da od- ločno odklonijo vsako tako poravnavo z Italijanskimi poslanci, ako ne stoji na fak- tični enakopravnosti obeh narodnosti na vsakem polju javnega življenja, a posebno v jezikovnem, gospodarskem in kulturnem pogledu.

5) protestujejo proti stališču, zavzetem po c. kr. vladi povodom poskusov za ure- ditev spora z Italijani, ker je to stališče v odkritem navskrižju z državnimi temeljnimi zakoni in s faktičnim razmerjem prebivalstva obeh narodnosti v deželi.

Ta sklep naj se da na znanje interesiranim narodnim krogom in osta jim kompetentnim faktorjem.

Domače vesti.

Slovenska trobojnica je včeraj pop. zavihrala z Narodnega doma in naznanjala našo slajno zmago v okolici. Pred Narodnim domom se je pod večer začelo zbirati naše ljudstvo, množica je naraščala vedno bolj in bolj, da je bil končno ves trg pred Narodnim domom napolnjen z občinstvom, ki je navdušeno prepevalo slovenske himne. Kamoraška mularija se ni upala blizu, da- silavno jo je naša trobojnica silno zbadala v oči.

Zlasti veselo so praznovali zmago v okolici. Iz Lonjerja je prispela godba v Sv. Ivan, kjer so proslavljali zmago s streljanjem iz topičev in kresovi. Prav tako veselje in navdušenje je tudi vladalo v Rocolu in drugod po vsej okolici. Podrobnejša poročila priobčimo v prihodnji številki.

Kamoraške lopovščine. Kar je počela včeraj popoldne lahonska druhal s petorico naših mladeničev, ki so zakrivali grozni zločin, da so se, navdušeni po slajni zmagi v drugem okoličanskem okraju, odpeljali z avtomobilom izpred „Narodnega doma“ k Sv. Ivanu in nazaj, presega vse meje.

Kako je bilo, ko so se naši vozili proti Sv. Ivanu nam ni znano, a kar se je dogo- dilo, ko so se vračali, presega vsako kani- balsko divjanje. Iz kavarne Chiozza, kjer se je zbrala lahonska podivjana druhal, je le- telo v avtomobil vse, kar so si podivjanci pripravili za ta roparski napad, palice, politične in literarne steklenice in v papir zavito kamenje. Ni jim pa zadostovalo to.

Ker so naši ranjenci dali obrniti avtomobil po ul. Coroneo, ter se peljali po ul. Pale- strina na zdravniško postajo v ul. Sr. Frančiška, se je druhal zbrala po tej ulici in obmetavala ranjene slovenske mla- deniče s kamenjem in jih bila s poli- cami.

Na zdravniško postajo, kamor se je ranjencem posrečilo vbežati, so se ti podivjani Čulufakri opetovani navahili in so tudi že vdrli v čakalnico! Edinemu redarju, ki je pritekel odnekod, zdravnikom in uslužben- cem se je z velikim naporom posrečilo izri- niti napadalec ter tako obvarovati našince pred gotovim linčanjem.

Po preteku 10 minut, kar je bilo re- darstvo opozorjeno na naskok, se ni prika- zal niti en redar na pomoč, in ker je dru- hal zahtevala slovensko trobojnico — je nekdo — bil je to sluga na rešilni postaji, rodom Trebenc — vrgel slovensko zastavo skozi stranska vrata na ulico.

Druhal je navahila na njo liki sto- tina lačnih volkov na žrtve. „Abbasso i ščavi“ „forra i ščavi“ je kar grmelo in v trenutku je bila slovenska trobojnica raztr- gana na stotine komadov!

Druhal se je na to zasukala proti svo- jemu gnezdu — pred zloglasne „Volte“. Od tod so še napadali posamezne Slovence, dokler ni nastopilo večje krdelo redarjev z dr. Zechinjem na čelu, ki je razgnalo la- konske visokošolce, gimnazijce in drugo mularijo.

K temu dogodku nam še poročajo, da je bil eden našincev pred „Volte“ precej hudo ranjen na čelu s kozarcem, ki ga je nekdo vrgel z avtomobil.

Na rešilni postaji se je službujoči zdravnik ponašal silno sirovo napram na- šim ljudem in jih nikakor ni hotel pustiti skozi vrata. Le s silo so mogli vdreti v vežo. Zdravnik je menda hotel, da bi bila podivjana kamoraška druhal pred vrati re- šilne postaje pobita do mrtvega naše ljudi. Ker so naši zahtevali zastavo, ki jo je sluga rešilne postaje skrivaj vzel med ti- stim časom, ko je zdravnik obvezoval ran- jence, jim je zdravnik kar najsiroveje od- brusil, da se on ne briga za slovenske za- stave.

Ko je druhal dobila ono zastavico v svoje kremplje, je znesla svojo divjo jezo nad njo in jo raztrgala na drobne kose, ki jih je potem v triumfu nesla proti Chiozzi. Na vogalu ulic Carducci in Stadion pa je prišel lastnik drogerije Zernitz ter dal divja- kom črnila, da so one kosce raztrgale tro- bojnice polili z njim, nato pa še liter ben- cina, da so jih potem sežgali. Silno, veli- kansko junaštvo je bilo to, vredno divjih zverin, kakršne so divjale v tej kamoraški druhal.

Pozneje je ista druhal napadla nekega starčka, Dalmatinca, ki ni mogel molčati, ko je videl, kaj so počenjali z našo zastavo in jim rekel, da so pač uničili zastavo, a slo- venske zmage pa da le ne morejo. Padli so po njem, kakor stekli psi in so ga bili in suvali kakor blazni. Izpustili so ga šele, ko je neka dama priklicala policijo na pomoč.

Tako so si hladili kamoraški lopovi svojo jezo nad našo zmago. Fej takim zlo- činskim divjakom!

Kako so — prijazni: Prejeli smo: V soboto popoldne se je hotela neka žena iz Čarbole peljati proti domu po novi tram- vajski progi od Goldonjevega trga. Čakala je že delj časa s košarico, v kateri so bila jajca, pa vendar ni mogla priti na vrsto. Ko je videla da je drugim, pozneje do- šlim dovoljen vstop v voz, je vstopila tudi ona vkljub prejšnjim prepovedim gospoda sprevodnika. To pa je tako razkačilo veli- kega Italijana, da ji je iztrgal košarico in jo vrgel na tla in povrh še ženo potegnil iz

tramvaja, ki pa je še bila zraven tega neko- liko bolna na nogah.

Ko je opazila žena, da ji je jajca potrl, je kričala, naj ji plača jajca. On pa se ni zmanil za to in se odpeljal naprej, nakar mu je še uboga žena po vsej pravici zalu- čala eno jajce v hrbet. Ljudstvo se je zgra- žalo nad takim početjem sprevodnikov in se je dogodek takoj naznanil policiji. Menda si mislijo ti ljudje, da res smejo z nami Slovenci ravnati, kakor se jim zljubi in so še povrh tega plačani od naših grošev. Za take osrečevalce ljudstva se pa že zahvalju- jemo.

Okoličani! Pozor na izdajalce! Pod tem naslovom smo priobčili v nedeljski številki vest, da je neki kamorist, Fran Črnigoj („Zalc“) bil eden najhujših agitatorjev proti našim kandidatom. Obenem je bilo izrečeno tudi vprašanje, ali je ta „Zalc“ še vedno uslužben pri g. Subanu. Gosp. Suban nam je sedaj izjavil, da je svoj čas, bilo je meseca marca, sprejel „Zajca“ prav iz usmiljenja v službo, ker ni imel s čim ži- veti, da pa ga je že po osmih dneh zopet odpustil, ker je videl, da ni za nikako po- šteno delo. Od meseca marca torej omenjeni človek ni več v službi pri g. Subanu.

Kako delajo! Prejeli smo: V nedeljo dne 22. t. m. je bilo mesto, osobito ob koncih ulic, polno blata, kamenja in vode. — V predmestjih je bilo vse razorano in požiralniki kanalov so bili vsi zasuti.

Ker je zopet grozil dež, bi bilo pričaka- vati, da magistratni organi najmejo, zra- ven že obstoječe legije pometačev, še par stotin delavcev, da vsaj za silo počistijo in popravijo, kar je neurje poškodovalo. Ke- dor je mislil tako, se je proketo motil — ker je bilo v nedeljo zvečer še vse v tistem neredu, kakor zjutraj! Pometači so sicer pridno delali, a ne na korist mesta — pač pa so snajžili kavarne Chiozza, kjer je bilo za pol metra vode in blata. Vprašamo mi: Je-li so ti mestni pometači plačani (tudi z našimi žulji) za to, da čistijo gnezdo tržaški irendenti, ali zato, da čistijo mesto, po katerem mora meščanstvo gaziti po blatu?!

To naj bodo torej oni prijatelji ljud- stva, za kakršne se izdajajo! Mestni na- sadi ob ul. Chiozza so zelo pokvarjeni in ako pride še en naliiv, bodo ti nasadi po- polnoma vničeni! Plačevali bomo nove, ker se mestna uprava briga bolj za kavarne, ki je zasebna last, nego za svoje in naše javne nasade, ulice itd.!

Tako delajo ti vrli laški mestni paše!

Dne 29. t. m. se vrši zlet Tržaške Sokolske župe na Opčinah. Ob tej priliki postavi Trž. Župa svoj lastni paviljon z je- dilli in pljčami. Obračamo se torej na naše trgovce in drugo narodno občinstvo s pro- šnjo, da daruje kolikor mogoče v ta namen. Darove, kakor raznovrstno pecivo, likerji, vino, mrzla jedila ter jestvine sploh, naj se izvoziijo poslati gospe Zinki dr. Rybačevi, ul. Valdirivo 11, ali pa vratarici v Narodnem domu gospe Bičkovi. Na zdar!

Absolventom srednjih šol. Akade- mično društvo Hrvatov-agranomov „Lipa“ na Dunaju priporoča absolventom srednjih šol, da se v čim večjem številu posvetijo gospodarskim naukom, kakor najvažnejše grane znanosti, ki more največ pomagati našemu narodu do materialnega, finančije- nega in kulturnega napredka.

Najvišji gospodarski zavod je c. k. vi- soka šola za kulturo zemlje na Dunaju, ki se deli v gospodarski oddetek ali agrono- mijo, gozdarstvo in kulturno tehniko. Za čem gredo v glavnem poedini oddelki, je razvidno že iz samih besed in ni treba po- sebnega tolmačenja. Čas naukov traja za štiri leta, v katerem času se mora dijak

Nove Osram svetiljke
Nerazbitne!

70% prihranka na toku. - Briljantna, bela luč. Traja dolgo. - Za istomerni in izmenični tok. - V svetlobni moči 0-25 do 1000 sveč in napetosti 1-2 do 260 voltov. — Glavna zloga za Trst, Gorico, Primorsko in Dalmacijo: R. Dittmar, br. Brünner d. d. Dunaj, Trst, piazza del Ponterosso 1

splošno dobro spopolniti v svoji stroki in z nadaljnjim spopolnjevanjem more doseči dok-trat.

Kdor želi točnejših informacij, naj se obrne do 1. avgusta, ali pa od 1. oktobra dalje, do: Akademiknega društva Hrvatov-agronomov „Lipa“ na Dunaju XVIII, k. k. Hochschule für Bodenkultur, a od 1. av-gusta do zadnjega septembra do katerega društvenih ferijalnih odbornikov, in sicer: Luka Bauer Sotlu, Slavonija; Mate Grže-vič, Cerovlje, Istra; Ivan Botter, Zenica, Bosna.

Vsem Ciril-Metodovim podružnicam! Na razna pisma vprašanja naznanja se podružnicam ter družbinim prijateljem: Ciril-Metodov dan v Ljubljani napravijo ljubljans-ke ženske podružnice. Naše rodoljubne dame prodajale bodo namreč cvetke v korist družbi dne 5. julija (v soboto) popoldne in dne 6. julija (v nedeljo) do-poldne.

Nameravana prireditve se je povsod in v vseh slojih z velikim veseljem sprejela. Naše narodne dame, ki se ne boje pri ta-kih prilikah nobenega truda in dela, so zelo navdušene za celo zadevo; ljubljansko ob-činstvo pa ima vedno gorko srce za dobro-delne namene. Upati je torej, da CM družba dobi zopet nekaj podpore.

Želi se, da tudi podružnice izven Ljubljane, prirede v nedeljo dne 6. julija CM dan t. j. cvetlični dan v korist družbe. Kjer ni mogoče napraviti cvetličnega dne, bodisi, da ni dobili cvetk, ali pa ni kraj primeren, oz. primajhen, naj se pa napravi samo zbirko.

V onih krajih, kjer ni podružnice, naj zbirajo posamezni rodoljubi za družbo. Ni-kogar se naj ne sili, da naj daruje. Samo prostovoljni in radodarni zneski se naj na-birajo. Dobrodošel je vsak znesek, tudi vinar.

One podružnice, katere napravijo cvet-lične dneve ali zbirke, naj naznanijo pri-re-ditev družbi. Naznanja se tudi, da je za prireditve zbirke, oziroma cvetličnih dnevo-v v javnih lokalih in ulicah, cestah, itd. napra-viti vloga na c. kr. okrajno glavarstvo; na vlogo pa je prilepiti kolek za 1 K.

Družba ima nad 300 delavnih podruž-nic. Ako vsaka podružnica nabere dne 6. julija povprečno samo 20 K, dobi družba nad 6.000 K.

Podružnice in rodoljubi! Na delo to-rej dne 6. julija v korist naše ljube šolske mladine ob mejah.

Ciril-Metodov dan v Ljubljani. Za-nimanje za to prireditev v Ljubljani dne 5. in 6. julija v korist družbi je zelo veliko. Družba dobiva tudi z dežele dopise, v ka-terih se ta prireditve, ki naj bode odslej vsako leto, jako odobrava.

Naše narodne dame imele so že več se. Sklenilo se je, da se ves ljubljanski okoliš ne razdeli po podružnicah, ampak se razdeli v posamezna okrožja, kakor v pre-tečenem letu. V okrožjih bodo zopet načel-nice gospe, oziroma gospodične. Načelnicam bodo pridružene gospodične, katere bodo razpečavale razne cvetke; nabrali denar se bode deval, kakor lansko leto v nabiralnike. Nadejati se je, da se oglasi dosti požrtvo-valnih gospodičen, saj je namen dovolj ide-jalen in dobrodelen.

Okrožja in načelnice se naznanijo v ča-sopisih te dni.

Na c. kr. moškem učiteljsišču v Go-rici bo vpisovanje za sprejem v prvi tečaj v četrtke, dne 3. julija t. j. od 8 do 12 popoldne. S seboj treba prinesiti: a) krstni list, b) zadnje šolsko izpričevalo, c) izpričevalo uradnega zdravnika o telesni spo-sobnosti.

Podrobnosti o sprejemnem izpitu so razvidne iz naznanilnice v zavodu.

Pripominja se, da se meseca septembra ne bodo več sprejemali gojenci za prvi let-nik, ako bo že po sprejemnih izpiti meseca julija doseženo najvišje možno število go-jencev (štirideset).

Bratomor.

Anton Erbis, stanujoč v ulici Molin a vento, št. 42, težak v prosti lukl. Je imel med drugimi pod svojim nadzorstvom tudi svojega brata Mihaela, stanujočega pri Sv. Ivanu.

Včeraj ob 1/4 popoldne sta se brata nekoliko skregala, nakar je prišlo do spo-pada. Anton se je po spopadu oddaljil in odšel v gostilno Vincenza Vidmarja, naha-jajočo se na vogalu ul. Macchiavelli in ul. Stazione. Četr ure pozneje je prišel v go-stilno tudi Mihael in je, ne da bi spregovoril kako besedo, ustrelil trikrat s samokresom na brata Antona in ga zadel v tilnik. Ne-srečnega Antona Erbisa je zdravniška po-staja, ki je prišla takoj na lice mesta, od-peljala v bolnišnico, kjer je Anton že v par minutah umrl za poškodbami.

Morilec Mihael Erbis je bil takoj are-tiran in so mu odvzeli samokres. Na poli-ciji je izjavil, da ga je v prosti lukl brat zasledoval z nožem v roki, a on ga je raz-orožil. Izjavil je tudi, da mu je brat še po-

tem, ko je odšel v gostilno, grozil s smrtjo, nakar je on v razburjenju izvršil umor.

Tržaška mala kronika.

Tatvine po tobakarnah se nadalju-jejo. — Aretacije. Gospa Emilija Sambo, lastnica trafike v Malem Lušnju, je redno naročevala blago v eraričnih zalogah našega mesta. Po približno enem letu je nenadoma konstatirala, da v njenih naročbah manjka za 40 do 50 K blaga. Sumila je, da tatovi ne morejo biti drugje, kakor na parniku. C. kr. upravitelj Marchochia je sporazumno s špe-dicijsko tvrdko Chiesa in gospodom Kar-lom Tizom ukinil takoj vse potrebno, da se izsledijo tatove. Ko je imela pred par dnevi omenjena tvrdka zopet odposlati go-spej Sambo blago, so omenjeni trije poprej točno pregledali zaloge, v katerem je bilo seveda vse v redu. Ko je bil zalog odposlan na parnik, sledila sta mu dva sodnijska detektiva. Voz, kjer je bil zalog, je spre-miljal delovodja tvrdke Chiesa, Alfred Per-seguit iz Reggio v Italiji, stanujoč v ulici Mascino d' Azeglio št. 19. Mesto da bi pe-ljal voz na pomoč Sanitā k parniku, je kre-nil v ul. Madonna del Mare, kjer se je ustavil pred zalogo oglja Feliksa Nemez. Zalog so dvignili z voza ter ga spravili v omenjeno zalogo, kjer sta omenjena sodna detektiva konstatirala, da je bil odprt in da je bila iz njega ukradena precejšnja mno-žina blaga. Uidevši torej, na kak način je dosedaj vedno zmanjkovalo blaga, in kdo so omenjeni zlikovci, sta ta takoj aretirala: Perseguita, kočijaža Malevliča in lastnika zaloge oglja, Feliksa Nemeza, ki je bil na-vidno osumljen, Silvija Fernetich, težaka v Nemzevi zalogi oglja in Josipa Sulcicha. Aretovanci so bili odpeljani v zapor.

Porotno sodišče.

Urednik „Edinosti“ oproščen.

Včeraj bi se bila morala vršiti pred tu-kajšnjim porotnim sodiščem razprava proti našemu odgovornemu uredniku g. Stefanu Godini na tožbo bivše kanfarske učiteljice, Muscovich, ki se je čutila razžaljena, ker je v „Edinosti“ očitala razne nečedne stvari. Tožba se je vlekla že par let in se-daj bi bilo vendarle prišlo do razprave, h kateri je bilo povabljenih osem najst-rič, ki bi bile vse izpovedale razne pikantne dogodilje iz tožiteljčnega življenja v Kan-fanaru. Naš odgovorni urednik je pristopil k razpravi pravčasno, porotniki so čakali, sodni dvor je čakal, priče so čakale, a tiste ki je ni bilo, je bila toži-teljica Muscovich. Zbala se je raz-prave, zbala se je izpovedbe prič in ni niti prišla k razpravi. Z ozirom na to je sodni dvor opustil našega urednika od obtožbe in obsodil tožiteljico v pla-čilo vseh stroškov, ki so gotovo narasli do čedne svetlice kakih 3000 K.

Dobro tek! Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce!

BRZOJAVNE VESTI.

Gosposka zbornica.

DUNAJ 23. (Izv.) Ob treh popoldne se je sestala gosposka zbornica, ki je razpravljala o več manjših predlogih. Za-četkom se je predsednik knez Fürsten-berg spominjal jubileja cesarja Viljema. Splošno se je opazalo, da so bili pri tej priliki navzoči v zbornici od Slovanov le trije člani zbornice in sicer 2 Poljaka in 1 Čeh. Zopet senzacionalen vojaški samomor na Dunaju.

DUNAJ 23. (Izv.) Danes je vzbudil tu veliko senzacijo samomor podpolkovnika generalnega štaba, Ivana Lebla. Lebel je prišel kot običajno ob 9 v svoj urad in je bil kmalu poklican k svojemu šefu generalu Kisslu. Ko se je vrnil, je zapri svojo sobo in se pred pisarno mizo ustrelil. Vojaška komisija, ki je udrila v pisarno, je takoj pre-iskala vse akte. Motivi Leblovega samomora še niso znani. „Militärische Rundschau“ po-roča sicer, da je Lebel bolehal na duševni depresiji, a tem vsem nihče ne veruje. Leblova žena je, ko je zvedela o samomoru svojega moža, nevarno zbolela.

Zavezniška kriza.

Nova demarša velevlasti.

RIM 23. (Izv.) V tukašnjih političnih krogih se govori, da pripravljajo Francija,

Za otroke

in odrasle.

kakor n. pr. drisko, bljuvanje in črevesni katar.

POHIŠTVO **SOLIDNO : in : ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRSE

Restavracija „Alla bella Trieste“

(Karel in Veronika Tusehak)

ulica Molin grande št. 4 (Ljudski vrt).

Vedno mrzla in topla jedila. — Dobri obedi in večerje. — Dunajska kuhinja. — Izborna štajerska, istrska vina, teran. — Razna vina v steklenicah. — Prvovratno puntigamsko pivo iz soda. — Zmerne cene. Skrbna postrežba. — Vsako soboto ob 8 zvečer koncert na citre.

Mnenje g. dr. a Otto Exner-ja

primarija v sanatoriju v Babežu.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Z veseljem Vam potrjujem dobre lastnosti in uspešnost Vašega železnatega Kina-vino Serravallo pri bolnem organizmu. Jaz ga rad predpisujem in moji bolniki radi vbogajo, ker vedo, da vino Kina-Serravallo se ne živa samo prijetno, ampak da deluje tudi dobro.

BEBEŽ, 10. januarja 1913.

Dr. OTTO EXNER.

Pristno brnsko sukno

pomladna in poletna sezona 1913.

Odrezek 3'10 m dolg 1 odrezek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odrezek 10 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 15 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 17 kron
Odrezek za črno salonsko obleko 20 K kakor
tudi blago za povravnike, turistične lodne, svil.
kamgarne, blago za damске obleke itd. pošlja
po tovarniških cenah kot realna in solidna, naj-
bolje znana tovarniška zaloga sukna

Slegel - Imhof - Brno (Moravsko)

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo
sukna naravnost pri tvrdki Slegel - Imhof na
tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke
cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba
tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu

Josip Visnovic

Zaloga ulica Dante Alighieri št. 3.

Peki in slaščičarji!

Lopate male in velike, lopate v obliki
vesla, vedno na izbero. Zajemčena ka-
kovost. Cena od 4--6 kron.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specijalist za popraviljanje

roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti.
mašil za popolno delo in se vsi bolj konkurenca.

LETOVIŠČE
Bohinjska Bistrica
Bohinjsko Jezero

v Triglavskem pogorju,

na progi drž. železnice Jese-
nice—Trst, 3 ure oddaljen od Trsta;
alpska klima, izborna voda, stanova-
nja v gostilnah, vilah in priv. hišah.
Ugodne železniške zveze za izlete,
gorske ture. Zmerne cene. Infor-
macije in prospekti brezplačno.
Prometno društvo v Boh. Bistrici.

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje

trgovine jestvin

ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Istra 66.
(Carbola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in
raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Odprta je

nova mesnica

v Rojanu, ul. Apiari 5

(za cerkvijo)

Prodaja se goveje, telečje in
kostruno o meso ter perutnine.
Cene nizke.

Išče se dobrega in vestnega

gostilničarja

za „Narodni dom“ v Podgradu (Istra).
Nastop čim prej. Natančnejša pojasnila
daje in ponudbe sprejema

Podgradska posojilnica
in hranilnica v Podgradu.

Čevljarnica

„Alla Sartorella“

se je preselila

iz ulice Barriera vecchia št. 15

v ul. Arcata 5

v isti hiši.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban

Trst, ulica delle Poste št. 9.

--- Telefon šte. 362/VIII. ---

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE

električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovođov.

Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk.

Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. - Poseben
oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

Nemčija, Anglija in Italija novo demaršo v Sofiji in Belgradu, da tako še v zadnjem hipu omogočijo mirno rešitev srbsko-bolgarskega spora. Demarša bo predlagala, naj se predloži spor razsodišču vseh velesil.

Nov ruski kompromisni predlog.

SOFIJA 23. (Izv.) Ruska vlada je po zatrdilu političnih krogov predložila belgrajski in srbjski vladi nov kompromisni predlog za mirno rešitev spora. Po tem načrtu, bi vse nesporno ozemlje pripadlo Bolgarski, Srbija pa bi dobila vse sporno ozemlje in dve mesti v nespornem teritoriju in sicer kot odškodnino za pomoč Bolgarski pred Drinopoljem.

Pašičeva demisija.

BELGRAD 23. (Kor.) Na današnji seji srbske skupščine je podal ministrski predsednik Pašić demisijo celokupnega kabineta.

BELGRAD 23. (Kor.) Kakor poročajo listi, je vlada demisijonirala radi tega, ker so vladala med ministri ostra nasprotja glede vprašanja, kako stališče naj zavzame Srbija napram zahtevi po ruskem razsodišču. Predlog ministrskega predsednika Pašića, naj se ta zahteva sprejme, je večina članov kabineta odklonila, nakar je podal Pašić svojo demisijo.

BELGRAD 23. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o odgovoru na cesarjevo zahtevo glede sestanka ministrskih predsednikov v Petrogradu. Odgovor navaja in to proti Pašičevi volji, da je potovanje ministrskega predsednika k pogajanju v Petrograd nepotrebno, ker je Bolgarska srbsko zahtevo po reviziji zavezniške pogodbe že kategorično odklonila in sploh ne misli nič popustiti. Radi tega se srbski ministrski predsednik ministrske konference v Petrogradu ne vdeležil. Pašić se s tem besedilom odgovora ni strinjal in je podal zato svojo demisijo.

Društvene vesti.

Šentjakobska podružnica CMD priredi dne 6. julija veliki CM dan z veselico, ki se bo vršila v prostorih kons. društva „Jadran“ pri Sv. Jakobu in na kateri sodelujejo vsa šentjakobska društva.

Mar. del. organizacija.

Mizarska skupina NDO. Jutri, v sredo, ob 7.30 društveni shod mizarjev v društvenih prostorih NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2.

Posredovalnica dela N. D. O. Pri-merne službe išče vratar.

DAROVI.

— O priliki poroke Mičela in Marije se je nabralo za lonjersko CM podružnico med veselimi gosti K 23. — Srčna hvala vsem darovalcem, novoporočencema pa iskrene čestitke!

Vesti iz Goriške.

Obrtno-nadaljevalna šola v Solkanu bo imela dne 29. junija 1913 ob 11^{1/2} uri predpoludne v šolskem poslopju sklep leta, združen z razstavo izdelkov. Razstava bo odprta do 4. ure popoldne.

Novoustanovljena Narodna Čitalnica „Balkan“ v Gorici naznanja, da priredi svojo prvo veselico dne 13. julija t. l. v prostorih gostilne pri Krancu na Semenskem trgu z zelo bogatim sporedom. Nastopijo razna pevka društva iz mesta in okolice. Omeniti moramo tudi, da nastopi lastni pevski zbor. Natančnejši spored naznanimo pravočasno.

IV. zlet Goriške Sokolske župe v Podgori. Dne 6. julija slavi G. S. Ž. jubilej slovenskega Sokolstva v Podgori. Vsa goriška sokolska društva poletje omenjeni dan v našo narodno trdnjavo ob italijanski meji. Celo morje rdečih srca, pod katerimi bljejo zvesta slovenska srca, polna najidealnejše ljubezni do domače grude, do milega nam naroda, poplavi našo Gorico in Podgoro. Pokazati hoče goriško Sokolstvo, da je v našem narodu še življenske sile, zdrave in kipeče. Pokazati hoče, da je ono neprodiren jez, ob katerega bodo še vedno zaman buteli razni sovražni valovi.

Nismo ustanovili sokolskih društev za nasilje in oblast. Ne! Ustanovili smo jih za to, da se v njih krepi naša mladina duševno in telesno, da se bo mogla uspešno braniti proti nasilju in oblasti drugih, da

bo Slovenec „na svoji zemlji svoj gospod!“

V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina! — Bratstvo, svoboda, enakost! — Ne koristi ne slave! — To so gesla, ki jih piše slovensko Sokolstvo na svoj prapor, gesla, s katerimi gre v boj proti slehernemu sovražniku, — ne samo slovensko, marveč vse slovansko Sokolstvo.

Krasna je naloga, ki si jo je nadelo Sokolstvo, krasna in vzvišena. Toda, da more naše Sokolstvo uspešno vršiti to sveto nalogo, treba, da je ves narod prežet teh idej, treba, da se sokolske vrste podeseterijo, postotero. Zato pa pridite Vi vsi, ki čutite slovensko, dne 6. julija v našo sredo! Pridite, da vidite kos onega dela, ki je vrši vse slovansko Sokolstvo — vsega sveta! Pridite, da nam s svojo navzočnostjo vlljete novih moči za naše nadaljno delo, ki je vršimo edinole v korist našega naroda in vsega Slovanstva. In smelo lahko trdimo, da tudi vi mlačeži pojdet domov s ponosom in samozavestjo: da „biti slovenske krvi, biti Slovencu ponos!“

Vi, bratje Sokoli pa pripravite se kar najskrbnejše, da završimo svoj jubilejni praznik kolikor možno dostojneje v ponos in slavo naše domovine! Nazdar!

Vpisovanje učencev v prvi razred c. kr. realke v Gorici se vrši dne 3. julija 1913 od 9 do 12. ure popoldne. Pogoji za vpisje so opisani v izvestju realke za leto 1911/12., polzvedo pa se tudi lahko v ravnateljevi pisarni. Vsprejemni izpiti se vrše drugi dan v petek dne 4. julija 1913. od devete ure dalje. Ob devetih morajo biti vsi dotični učenci v razredu I. a navzoči.

Kolesarska slavnost in dirka kolesarskega društva „Danke“ se v nedeljo ni mogla vršiti zaradi nepričakovanih zaprek in se je prenesla na poznejši čas.

C. k. obrtna oblast in škedenjski plavži.

(Iz krogov NDO.)

Zaradi kršitve obrtnega reda v škedenjskih plavžih, ki so last „Kranjske industrijske družbe“, je vložila N. D. O. na c. kr. obrtno oblast več resolucij. A kakor vse kaže, se razmere v plavžih tako dolgo ne izpremenijo, dokler tržaška c. kr. obrtna oblast ne dobi poštene lekcije z Dunaja. Vprašamo c. kr. obrtno oblast, ali je morda „Kranjski industrijski družbi“ dovoljeno vse? Tudi kršenje obrtnih zakonov? Mislimo, da ne! Naše mnenje je, da je dolžnost obrtne oblasti, oziroma obrtnega nadzorstva, da strogo pazi na to, da se predpisi obrtnega reda ne kršijo. Mari ni zadosti, če morajo delavci v plavžih delati na dan po 12 ur, ob nedeljah pa po 18 ur? Poleg tega so se v plavžih še slabe varnostne naprave. Izmučeni delavci, ki morajo toliko časa delati, se vsled nezadostnih varnostnih odredb pač lahko ponesrečijo. Ni se torej čuditi, če so v plavžih nesreče vsak hip na dnevnem redu. Kje so nezadostne varnostne odredbe, o tem je c. kr. obrtna oblast dobro informirana. In namesto da bi „Kranjsko industrijsko družbo“ prav pošteno kaznovala, kakor to določa obrtni red, raje molči. Bila je pač že nekdanj tako, da so si vlada in kapitalisti podajali roke in skupno udrihali proti interesom delavstva. Če delavec zagreši najmanjšo stvar, je kaznovan, vtaknejo ga v luknjo; bogataši pa lahko delajo, kar se jim poljubi; njim se vlade ni treba bati. Tem razmeram pa mora biti konec!

Ker se tiče plavžev in obrtne oblasti, ukrene naš poslanec g. dr. Rybář potrebne korake na Dunaju. Delavci v plavžih pa pozivljamo, da se spričo razmer, v katerih žive, opamete, da se torej organizirajo. Majhne plače in dolgi delavni čas, vse to bi moralo delavcem v plavžih odpreti oči. Pri katerem obratu pa se dela dandanes po 12 ur na dan, ob nedeljah pa po 18? Šest dni dela, sedmi dan pa počivaj. Za delavce v plavžih pa je ta stavek takole prirojen: Šest dni garaj po 12 ur na dan, sedmi dan pa 18 ur.

Ali niso škandalozne, vnebokričeče te razmere? Poleg tega pa še majhne mezde, da se je delavcem ob obstoječi draginji res težko preživljati. Zlasti je mučno življenje za delavce v plavžih v poletnem času. Vročina je v Trstu v poletnem času itak velika, pri vsem tem pa se morajo delavci v plavžih še peči pri vročih pečeh. Med plavži in peklo res ne more biti velike razlike.

Ne bi bilo prav, ako bi ob tej priliki ne omenjali onih gospodov v plavžih, ki delavce na vse mogoče načine šikanirajo. Neki

nemšk-nacionalni inženir Neuchold je bil že parkrat v „Edinosti“, a se še ni poboljšal. Ta človek hoče svojemu nemško-nacionalnemu mišljenju zadostiti s tem, da slovenske delavce neprestano šikanira. Rekel je tudi, da odpusti Slovence in sprejme Nemce. So pa še nekateri drugi pritiskaci, izmed katerih omenjamo danes samo nekega Spondo, proti kateremu bomo prisiljeni ostro nastopiti, če se ne izpremeni in neb o postopal tako, kakor se spodobi. Za enkrat naj to zadostuje. Poudarjamo pa ponovno, da se te škandalozne razmere izpremene edino le tedaj, če se delavci v plavžih organizirajo v vrstah N. D. O., ki bo skrbela, da bo tem razmeram čimprej konec.

Mali oglasi

Intelligenten in učen, priden in pošten državni uradnik v pokoju, popolnoma vešč srbsko-hrvaškega jezika v govoru in pisavi, tudi cirilice, išče službo kot dopisnik, knjigovodja ali alično v Trstu ali zunaj Trsta. Govori in piše tudi laški, nemški in angleški. Ne zahteva velike plače. V Trstu prevzame tudi polredno službo, ali službo na ure. Ima dobra spravevala in reference. Prijazne ponudbe pod „Uradnik v pokoju“ šte v. 1422. Naslov pove Inzeratni oddelek „Edinosti“ pod isto številko. 1422

4000-3000-2000 K na razpolago na vknjižbo v okolici. — Emilio, Kavarna Rossetti od 8.—10. in 3.—4. pop. 1374

Lepa meblirana soba se odda takoj. — Belvedere št. 33, II., vrata 12. 1377

Urnarna in zlatarna v Trstu, ul. Settefontane št. 10. Po anjuzitij cenah se popravljajo ure in zlati predmeti. Popravljajo se budilniki z garancijo po K 1.—. Oaio Squadrani. 909

Išče se mala, prazna sobica v bližini Piazza Caserma. Ponudbe „Sobica“ pod št. 1474 na ins. odd. „Edinost“. 1474

Išče se ne daleč od Trsta, v bližini morske kopelji, soba z dvema posteljama in s hrano. Ponudbe pod „Snaga 898“ na ins. oddelek „Edinosti“. 1477

V Šempetru pri Gorici hišna št. 111 odda se takoj v najem meblirano stanovanje: kuhinja, izba, tri sobe, kopelj in vrt. 1371

Josip Pirjavec krojač na Opčinah pri Trstu sprejme takoj uče. 1363

Meblirano sobo čedno in zračno v bližini Narodnega doma, se išče. Naslov tu. 100

Hiša skoro nova s 5 prostori, 400 klastrov zemljišča, 2 vodnjaka, 5 minut od žel. postaje Vrdela, proda se za 18.000 na račun 10.000 kron. Naslov pri „Edinosti“ pod št. 1301. 1301

Odda se meblirana soba za dve osebi s porabo kuhinje, v stanovanju je voda in plin, ul. Madonnina 13, I. vrata 4. 957

Fotografa Antona Jerkca naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospoksa ulica 7. 4444

Razpošiljam vsaki dan pristno čajno surovo

MASLO kilogram po 3 krone.

po poštne povzetju. Pri večjem odjemu specijalna ponudba.

VEKOSLAV MUHIČ, Križavci (Štajersko).

Žranjo Stančič

Trst - ulica Media št. 17 - Trst

priporoča svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga

katera je vedno oskrbljena sa svežim in prvovrstnim blagom

PARNA pralnica, čistilnica na suho ALBIN BOEGAN barvarnica

ulica Farneto šte. 9, Trst.

Ženske, moške in otroške obleke, toalete, uniforme, prevleka pohištva, preproge, kožuho-vina, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančnejše in najskrbnejše po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto šte. 9 in tržaških podružnicah ulica dell'Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Teatro št. 14.

Prodajalnice ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejaže prodaj. D. Vekjeta) Corso št. 36.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja stare zlato in tudi srebro s novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST

je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev bickljev in pridevkov z mehnično delavnico vred iz ulice Ponterosso šte. 4

v ulico Campanile šte. 19.

Nova zaloga

šip, posodja in kuhinjskih potrebščin

Trst, Istrska cesta (Via dell'Istria) šte. 67.

Namešča osebno stekla in brezplačno.

Velika izbor za gostilne in krčme. Cene zmerne.

ZALOGA OBUVALA

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. G. Carducci 27.

Podružnica: ulica Riborgo št. 28.

Velika izbor moških in ženskih čevljev. Poprave se izvršujejo točno in solidno po zmerah eonah

Prva slovenska mirodilnica v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Pomladansko zdravljenje

je najbolje s kričistilnim

„čajem iz tisočrož“.

Obenem je to tudi izborna sredstvo proti škpanju v želodcu, hemoroidom itd. itd. Zavoj za 12 dni z navodilom za eno krone se dobva edinole v odlikovani lekarni

„Al due Mori“ dr. A. Praxmarerja

Veliki trg, mestna palača. Telefon 337.

Ce se pošlje K 110, se odpolija po pešti z obratno pošto poštne prosto. VARUITE SE PONAREDB!

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo, na menice, na zastave in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.

Rentni davek plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po eno krono.

Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poročtvom. Trst, piazza Caserma šte. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjicah).

Telefon šte. 952.

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vlovu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjevojske pivo (nič glavobela). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza : Caserma)